Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, judecător – Chisilița Violeta
Dosarul nr. 3a-399/25
2-22124654-02-3a-07022025

D E C I Z I E
dispozitiv

24 septembrie 2025 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier Morozov Sabrina

a examinat în ședință publică, apelul declarat de ÎCS ”Epamedia” SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 28 iunie 2024, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de ÎCS ”Epamedia” SRL împotriva Primăriei mun. Chișinău, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de ÎCS ”Epamedia” SRL.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din 28 iunie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, judecător – Chisilița Violeta
Dosarul nr. 3a-399/25
2-22124654-02-3a-07022025

D E C I Z I E

24 septembrie 2025 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier Morozov Sabrina

examinând în ședință publică, apelul declarat de ÎCS ”Epamedia” SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 28 iunie 2024, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de ÎCS ”Epamedia” SRL împotriva Primăriei mun. Chișinău, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei

La 23 august 2022, ÎCS ”Epamedia” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău solicitând anularea răspunsului nr. 5996/22 din 26 iulie 2022 și eliberarea autorizației de amplasare a publicității în termenii indicați în demers.

În argumentarea poziției reclamantul a menționat că la 10 iunie 2022, a înaintat către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare un demers cu privire la eliberarea autorizației de amplasare a publicității exterioare pe panourile din stațiile de așteptare a transportului public, în baza contractului de investiții semnat în anul 2007.

Prin răspunsul nr. 5996/22 din 26 iulie 2022, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, a soluționat cererea ÎCS ”Epamedia” SRL, făcând referire la faptul că adresele solicitate ce urmează a fi autorizate pentru amplasarea publicității fac parte din nucleul istoric, potrivit Registrului monumentelor ocrotite de stat cu nr. 308.

Reclamantul atrage atenția asupra faptului că sub nr. 308 al Registrului indicat de către autoritatea publică locală face parte: Nucleul istoric al Chișinăului cu amplasamentul cuprins între str. Alexei Mateevici - Mihai Viteazul - Ivan Zaikin – Albișoara – Cheiului – Ismail - Ștefan cel Mare - Ciuflea, reprezentat prin trama stradală cu fondul construit, scuarurile si monumentele păstrate în site, fapt ce denotă că, stațiile de așteptare a transportului public nu țin de acest Registru, mai mut decât atât, asta o confirmă și răspunsul Ministerului Culturii, prin care menționează că, acest subiect nu ține de Ministerul Culturii sau de instituțiile subordonate acestuia.

De asemenea, reclamantul a remarcat faptul că solicitarea înaintată ține de autorizarea publicități în baza contractului de investiții semnat în 2007, care deloc nu are legătură cu dispozițiile la care se face referire, or, contractul de investiții fiind perfect valabil, asta o demonstrează simpla manifestare de voință a părților care s-a manifestat prin executarea lucrărilor raportate de ÎCS ”Epamedia” SRL către autoritatea publică locală, care duc la drepturi și obligații din partea ambelor părți.

Suplimentar, reclamantul a notat că în baza dispoziției viceprimarului nr. 54-d din 18 februarie 2022, s-a decis eliberarea autorizațiilor de publicitate până la 31 decembrie 2022, dar nu mai puțin de 12 luni.

Cât privește statutul contractului de investiții semnat între Primăria mun. Chișinău și ÎCS ”Epamedia” SRL, a comunicat că potrivit art. 10 din contract, acesta se consideră prelungit dacă intenția de a-l înceta nu este anunțată cu cel puțin 12 luni înainte de expirarea acestuia, iar o astfel de intenție din partea Primăriei mun. Chișinău nu a parvenit, astfel că acesta a fost prelungit pe un termen de 5 ani. Continuitatea relațiilor contractuale se demonstrează și prin multitudinea de demersuri înaintate de ÎCS ”Epamedia” SRL către autoritatea

publică locală, cum ar fi: conectarea la electricitate a stațiilor de așteptare a transportului public, autorizarea publicității, plângeri la organele de drept privind prejudicierea stațiilor de așteptare a transportului public, declarațiile publice, întocmite și transmise atât în scris, cât și verbal.

Mai mult ca atât, reclamantul a indicat că potrivit art. 4 al contractului de investiții semnat cu Primăria mun. Chișinău, administrația publică locală va acorda investitorului toate autorizațiile necesare, pe perioada contractului, contractul fiind valabil, acestea urmând a fi eliberate.

Soluția instanței de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 28 iunie 2024, acțiunea înaintată de ÎCS ”Epamedia” SRL împotriva Primăriei mun. Chișinău, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea din apel

La 04 iulie 2024 (*în interiorul termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ*) ÎCS ”Epamedia” SRL a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din 28 iunie 2024, iar la 17 ianuarie 2025 (*în interiorul termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ*), a fost înaintată cererea de apel motivată, prin care s-a solicitat casarea actului judecătoresc contestat și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel, s-au invocat argumente de fapt similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, indicându-se suplimentar că potrivit art. 14 lit. f) din Legea privind administrația publică locală, Consiliul municipal Chișinău este competent să decidă asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ și a întregii infrastructuri economice, sociale și de agrement de interes local.

Totodată, în baza art. 15 alin. (1) pct. 3) lit. a) din Legea nr. 136/2016 privind statutul municipiului Chișinău, Primarul municipiului are competența de a elibera autorizații și alte acte permisive prevăzute de lege, inclusiv dreptul de a le suspenda sau revoca din motive temeinic justificate.

În acest sens, apelantul susține că instanța de fond a interpretat eronat aceste dispoziții, reducând competențele primarului la o simplă formalitate de emitere a unui document, fără a recunoaște natura executivă complexă a atribuțiilor acestuia.

De fapt, apelantul a susținut că solicitarea înaintată către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, nu viza doar eliberarea unui act formal, ci declanșarea unui ansamblu de relații juridice care implicau acordarea autorizațiilor pentru amplasarea și funcționarea publicității pe domeniul public și

privat al municipiului Chișinău.

De asemenea, apelantul consideră eronată aprecierea instanței de fond cu privire la includerea adreselor solicitate pentru amplasarea publicității în nucleul istoric al mun. Chișinău, protejat prin Registrul monumentelor ocrotite de stat nr. 308, deoarece, potrivit descrierii din Registru, „nucleul istoric" include perimetrul cuprins între străzile Alexei Mateevici – Mihai Viteazul – Ivan Zaikin – Albișoara – Ismail – Ștefan cel Mare – Ciuflea, reprezentat de trama stradală, fondul construit, scuaruri și monumente păstrate în zonă, însă, stațiile de așteptare a transportului public nu fac parte din acest registru, fapt confirmat inclusiv de Ministerul Culturii și instituțiile subordonate acestuia.

În sprijinul acestei afirmații, apelantul a invocat prevederile art. 11 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, conform căruia autoritățile publice locale de nivelul întâi eliberează acte permisive pentru lucrări de intervenție asupra monumentelor sau bunurilor imobile aflate în zonele de protecție, dar numai în baza avizului Ministerului Culturii.

În aceeași ordine de idei, apelantul susține că la data de 30 mai 2022 a solicitat avizul Ministerului Culturii, însă prin decizia Consiliului Național al Monumentelor Istorice din 03 iunie 2022 (proces-verbal nr. 9), s-a constatat că examinarea amplasării publicității exterioare nu intră în competențele Consiliului, care se pronunță doar asupra firmelor amplasate pe fațadele clădirilor cu statut de monument.

În completare, apelantul reiterează că solicitarea de autorizare a publicității se întemeiază pe contractul de investiție încheiat în anul 2007 între ÎCS "Epamedia" SRL și Primăria municipiului Chișinău, contract care era valabil la momentul depunerii cererii, or, conform art. 10 din contract, în lipsa unei notificări exprese de reziliere transmise cu cel puțin 12 luni înainte de expirare, contractul se prelungește de drept pe o perioadă de cinci ani.

De altfel, prin dispoziția viceprimarului nr. 54-d din 18 februarie 2022, s-a dispus eliberarea autorizațiilor de publicitate până la 31 decembrie 2022, dar nu mai puțin de 12 luni, fapt care confirmă continuitatea relațiilor contractuale, iar continuitatea relațiilor contractuale fiind susținută și de multiplele demersuri adresate de ÎCS "Epamedia" SRL către autoritatea publică locală, inclusiv cereri de conectare a stațiilor la rețeaua electrică, solicitări de autorizare a publicității și sesizări privind deteriorarea stațiilor de transport public.

Argumentele participanților la proces

În ședința instanței de apel, reprezentantul intimatului Primăria mun. Chișinău – Damian Cristina, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe.

Reprezentantul apelantului ÎCS ”Epamedia” SRL, în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar a solicitat examinarea cauzei în lipsă, din care considerente Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa părții neprezente legal citate.

Aprecierea instanței de apel

- *Cu referire la admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ:*

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În temeiul art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) și (2) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ). Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Dispoziția art. 207 alin. (2) Cod administrativ, prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat

la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 din Codul administrativ – procedura prealabilă; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

La caz, analizând materialele cauzei în coroborare cu materialele dosarului administrativ, instanța de apel atestă că nu s-a constatat că: - ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; - ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; - între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau; - la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; - acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 Cod administrativ; - acțiunea nu a fost semnată și depusă de reprezentantul ÎCS ”Epamedia” SRL, iar reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Având în vedere că, în procesul examinării cererii de apel, nu au fost constatate circumstanțe care să determine inadmisibilitatea acțiunii, etapa verificării admisibilității fiind depășită, Completul consideră că litigiul urmează a fi examinat în fond, prin aprecierea argumentelor invocate și a probatoriului administrat.

- *Cu referire la fondul cauzei de contencios administrativ:*

Audiind participanții prezenți în cadrul ședinței de judecată, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe atacată cu apel, prin prisma lucrărilor din dosar, Completul judiciar statuează că apelul declarat este neîntemeiat și în conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

Din conținutul art. 93 Cod administrativ, rezultă că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

De asemenea, în conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Astfel, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedura civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 122 alin. (1) din Cod, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În context, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele

din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În fapt, din înscrisurile atașate cauzei și dosarul administrativ se atestă că, la 04 iulie 2022, ÎCS ”Epamedia” SRL a înregistrat la Primăria mun. Chișinău o cerere, prin care a solicitat eliberarea autorizației cu privire la amplasarea publicității exterioare a stațiilor de așteptare a transportului public, pe mai multe adrese în mun. Chișinău din sectorul Centru, Botanica, Buiucani, Ciocana și Rîșcani.

Conform răspunsului nr. 5996/22 din 26 iulie 2022, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a informat ÎCS ”Epamedia” SRL că a examinat demersul cu privire la eliberarea a 9 (nouă) autorizații de construire și amplasare a publicității exterioare pe stațiile din transport public urban, reiterând necesitatea iminentă, expusă în demersul nr. 2078/22 din 12 mai 2022, în vederea prezentării informației despre statutul contractului de partenerii public-privat, semnat la 19 ianuarie 2007 dintre ÎCS ”Epamedia” SRL și Primăria municipiului Chișinău, cu prezentarea unei copii autentificate a contractului respectiv, prelungit în modul stabilit.

La fel, în răspuns se menționează că adresele solicitate pentru eliberarea autorizațiilor de amplasare a publicității exterioare din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 152, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt / str. Ismail, str. Ismail / str. Ion Inculeț, fac parte din nucleul istoric al Chișinăului și constituie monumentul Republicii Moldova ocrotit de stat (*Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat nr.308)*, iar în acest context, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. 7 lit. b) din Legea nr. 1227 din 27 iunie 1997 „cu privire la publicitate”, se interzice amplasarea publicității exterioare în zonele de protecție a monumentelor de arhitectură, istorie și cultură.

La 01 august 2022, ÎCS ”Epamedia” SRL a înaintat în adresa Primăriei mun. Chișinău o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea răspunsului nr.5996/22 din 26 iulie 2022 și eliberarea autorizației de amplasare a publicității în termenii indicați în demers.

Reieșind din răspunsul nr. 5996/22/2 din 15 august 2022, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, a informat ÎCS ”Epamedia” SRL despre faptul că materialele respective au fost examinate de către Direcția asistență juridică a Primăriei municipiului Chișinău, care s-a expus asupra obiectului dat și a menționat că: ”*în conformitate cu prevederile art. 16, alin.(7), lit. b) din Legea nr. 1227 din 27 iunie 1997 cu privire la publicitate: ”Se interzice amplasarea publicității exterioare în zonele de protecție a monumentelor de arhitectură, istorie și cultură*”.

La fel, organul sesizat a repetat necesitatea expusă în demersurile nr. 2078/22 din 12 mai 2022 și 5996/22 din 26 iulie 2022 în vederea prezentării informației despre statutul contractului de parteneriat public-privat, semnat la 19 ianuarie 2007

între ÎCS ”Epamedia” SRL și Primăria municipiului Chișinău (prezentarea unei copii autentificate a contractului respectiv prelungit în modul stabilit), precum și prezentarea documentației de proiect coordonate conform prevederilor stabilite de legislația în vigoare.

Nefiind de acord cu poziția abordată de administrația publică locală, ÎCS ”Epamedia” SRL s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune solicitând anularea răspunsului nr. 5996/22 din 26 iulie 2022 și eliberarea autorizației de amplasare a publicității exterioare pe stațiile de transport public urban, în termenii indicați în demers.

La caz, potrivit art. 26 alin. (1)-(5) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 „*privind administrația publică locală*”, primarul este autoritatea reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local. El participă la ședințele consiliului local și are dreptul să se pronunțe asupra tuturor proiectelor și problemelor supuse dezbaterilor, fără drept de vot. Primarul și viceprimarii cad sub incidența Legii privind statutul alesului local. Consiliul local, la propunerea primarului, decide instituirea funcției de viceprimar și stabilește numărul de viceprimari care vor asista primarul în exercitarea atribuțiilor sale. În funcția de viceprimar poate fi aleasă orice persoană, inclusiv din rândul consilierilor. Viceprimarii exercită atribuțiile stabilite de primar și poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Conform art. 29 al. (1) lit. k) al Legii citate, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art. 4 alin. (1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat atribuția de bază de eliberare a autorizațiilor și licențelor prevăzute de lege.

Potrivit art. 15 alin. (1) pct. 3) lit. a) din Legea nr. 136 din 17 iunie 2016 „*privind statutul municipiului Chișinău*”, în domeniul reglementării administrative și normative a activității persoanelor fizice și juridice de pe teritoriul municipiului Chișinău, Primarul general eliberează autorizații și alte acte permisive prevăzute de lege, având dreptul de a le suspenda sau revoca din motive temeinic justificate.

Totodată, conform art. (3) alin. (1) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 „*privind autorizarea executării lucrărilor de construcție*”, certificatul de urbanism pentru proiectare (anexa nr.1) se elaborează și se emite de către primarul unității administrativ-teritoriale în baza cererii proprietarului, în baza cererii deținătorului dreptului de superficie asupra terenului, cu acordul scris al proprietarului terenului, iar în cazul rețelelor inginerești și de comunicații electronice și al elementelor de infrastructură asociată acestor rețele – în baza cererii investitorului/beneficiarului sau a furnizorului de rețele publice de comunicații electronice (anexa nr. 11), în care se indică locul amplasării imobilului/terenului și la care se anexează, în original și în copii, următoarele documente: b) buletinul de identitate (pentru

persoană fizică) sau certificatul de înregistrare (pentru persoană juridică); c) raportul de expertiză tehnică, în caz de reconstruire, restaurare, modificare sau consolidare a imobilului existent, elaborat de către experți tehnici atestați; c[1]) actul care atestă dreptul de proprietate sau dreptul de superficie asupra terenului; c[2]) acordul scris al proprietarului terenului pentru lucrările de construcție planificate de superficiar. Sunt exceptate de la obligația de a deține și de a prezenta acordul scris al proprietarului administrațiile și rezidenții zonelor economice libere care au înregistrat dreptul de superficie în registrul bunurilor imobile, pentru lucrările de dezvoltare a infrastructurii de producție (construcția halelor industriale) și a infrastructurii tehnico-edilitare în zonele economice libere, necesare în vederea desfășurării activităților prevăzute de Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere.

Suplimentar, conform prevederilor pct. 6.1.10 din Regulamentul provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității exterioare, fermelor (inscripții si imagini exterioare) în municipiul Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 71/15 din 03 mai 2007, termenul de valabilitate al autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare poate fi prelungit și deținătorul ei are dreptul prioritar la prelungire. Intenția și termenul de prelungire al autorizației sunt declarate cu cel puțin 30 zile înainte de expirarea termenului de valabilitate al autorizației.

Potrivit pct. 6.1.13 al Regulamentului provizoriu citat supra, autorizația de construire și amplasare a publicității exterioare stabilește condițiile de construire a instalațiilor și dispozitivelor de publicitate exterioară și modalitatea de expunere a imaginilor publicitare de orice fel. Expunerea imaginilor publicitare se efectuează, numai după coordonarea lor cu responsabilii de la DGAURF și Centrul Național de Terminologie și prezentarea informației privind locul și dispozitivul pe care acestea vor fi expuse. Autorizația de construire și amplasare a publicității exterioare se eliberează pentru un termen de până la trei ani.

În context, potrivit art. 16 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 1227-XIII din 27 iunie 1997 „cu privire la publicitate” (în vigoare la momentul inițierii procedurii administrative), amplasarea publicității exterioare se admite cu autorizarea organului respectiv al administrației publice locale, coordonată în prealabil, conform procedurii ghișeului unic, cu alte autorități publice, dacă obligația coordonării sau avizării prealabile este expres prevăzută de lege.

Potrivit art. 16 alin. (7) din aceeași Lege, se interzice amplasarea publicității exterioare: a) prin vătămarea sau nimicirea de arbori; b) în zonele de protecție a monumentelor de arhitectură, istorie și cultură.

Cu referire la prevederile legale și la actele cauzei, instanța de apel va reține că un factor esențial în soluționarea chestiunii cu privire la modul de acordare a

amplasării publicității exterioare îl constituie eliberarea de către Primarul general al municipiului Chișinău, a actelor permisive și respectiv autorizația.

De altfel, Primarul este singurul organ competent să decidă asupra eliberării solicitantului a autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare, aceasta reprezentând o construcție cu caracter provizoriu și cu o durată de existență limitată.

Prin urmare, pentru obținerea autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare, este necesară inițierea unei proceduri formale, care include: depunerea unei cereri pentru eliberarea autorizației de amplasare a publicității; examinarea cererii de către Primar; emiterea efectivă a autorizației de amplasare, după respectarea condițiilor legale aplicabile.

O condiție obligatorie suplimentară pentru amplasarea publicității exterioare este ca zona vizată să nu se situeze în cadrul zonelor de protecție a monumentelor de arhitectură, istorie și cultură, conform legislației privind ocrotirea patrimoniului cultural și reglementărilor locale aplicabile.

Astfel, competența exclusivă a Primarului și respectarea condițiilor legale cu privire la amplasament constituie elemente definitorii pentru legalitatea procesului de autorizare a publicității exterioare.

Reieșind din circumstanțele cauzei, Completul specializat reiterează că prin cererea înregistrată la Primăria municipiului Chișinău la data de 04 iulie 2022, ÎCS ”Epamedia” SRL a solicitat (*în temeiul contractului de investiții din 19 ianuarie 2017*), eliberarea autorizației pentru amplasarea publicității exterioare pe stațiile de așteptare a transportului public din municipiul Chișinău:

sector Centru - bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 152; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt colț str. Ismail; bd. Cantemir colț str. Ismail; bd. Cantemir colț str. Albișoara; str. Ismail lângă str. I. Inculeț colț str. A. Mateevici;

sector Botanica: - bd. Dacia, Piața Ovidiu;

sector Buiucani: - str. Calea Ieșilor 5;

sector Ciocana: - str. Meșterul Manole colț str. Vadul lui Vodă;

sector Rîșcani: - bd. Moscova nr. 8-10, parcul Afgan.

Totodată, reieșind din pct. 308 al Registrului monumentelor istorice ocrotite de stat, nucleul istoric al municipiului Chișinău este delimitat de următoarele străzi: A. Mateevici – Mihai Viteazul – Zaikin – Albișoara – Cheiului – Izmail – Ștefan cel Mare – Ciuflea. Acesta este reprezentat de trama stradală, fondul construit, scuarurile și monumentele păstrate, constituind astfel zona efectiv protejată în cadrul patrimoniului istoric al municipiului.

În acest sens, ținând cont de dispozițiile legale enunțate supra, Completul de judecată apreciază ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe, precum că nu există temei pentru eliberarea autorizației de amplasare a publicității exterioare pe stațiile de transport public urban situate pe adresele: bd. Ștefan cel Mare și Sfânt

nr. 152; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt/str. Ismail; str. Ismail/str. I. Inculeț/str. A. Mateevici, deoarece, zona stradală vizată face parte din nucleul istoric al Chișinăului și include monumente istorice ocrotite de stat.

De altfel, instanța de apel apreciază ca fiind nefondat argumentul prezentat de ÎCS „Epamedia" SRL, întemeiat pe decizia Consiliului Național al Monumentelor Istorice din 03 iunie 2022 (proces-verbal nr. 9), prin care s-a constatat că examinarea amplasării publicității exterioare nu intră în competența Consiliului, ci doar în cea privind firmele amplasate pe fațadele clădirilor cu statut de monument.

Or, această constatare nu înlătură însă aplicabilitatea prevederilor art. 16 alin. (7) lit. b) din Legea nr. 1227-XIII din 27 iunie 1997 privind publicitatea, care interzic amplasarea publicității exterioare în zonele de protecție a monumentelor de arhitectură, istorie și cultură.

De rând cu acest fapt, având în vedere că, potrivit pct. 308 din Registrul monumentelor istorice ocrotite de stat, nucleul istoric al municipiului Chișinău este delimitat de străzile A. Mateevici – Mihai Viteazul – Zaikin – Albișoara – Cheiului – Izmail – Ștefan cel Mare – Ciuflea, instanța conchide că obiectivele vizate prin cererea ÎCS „Epamedia" SRL se află în perimetrul protejat și, prin urmare, se supun regimului de protecție aplicabil monumentelor istorice, ceea ce justifică refuzul eliberării autorizației de amplasare a publicității exterioare în aceste locații.

De asemenea, instanța de apel consideră întemeiată concluzia instanței de fond și apreciază ca fiind nefondate argumentele ÎCS „Epamedia" SRL referitoare la efectele contractului de investiții din 19 ianuarie 2017. Deși, apelanta a susținut că potrivit art. 10 din contract, în absența unei notificări exprese de reziliere transmise cu cel puțin 12 luni înainte de expirare, contractul s-ar prelungi de drept pentru o perioadă de cinci ani, această afirmație nu este susținută prin probe.

Astfel, din răspunsul Primăriei municipiului Chișinău nr. 5996/22 din 26 iulie 2022 rezultă că instituția a solicitat apelantei prezentarea contractului de investiții pentru a verifica și proba cele invocate prin cererea din 07 iulie 2022. Cu toate acestea, apelanta nu a depus contractul solicitat și nici alte documente suplimentare în etapa procedurii administrative, care să confirme susținerile sale referitor la prelungirea de drept a contractului.

Mai mult ca atât, instanța de apel reține că potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, reclamantul a fost informat despre necesitatea obținerii certificatelor de urbanism pentru amplasamentele publicitare situate pe Calea Ieșilor nr. 5 și bd. Moscova nr. 8-10, conform legislației în vigoare.

Totodată, pentru amplasamentele de pe bd. D. Cantemir/str. Albișoara, bd. D. Cantemir/str. Ismail, bd. Dacia/Piața Ovidiu și str. Meșterul Manole/str. Vadul lui Vodă, din certificatele de urbanism depuse rezultă că lucrările urmau a fi executate în baza documentației de proiect avizate, elaborate de persoane juridice autorizate.

Însă, din actele dosarului administrativ rezultă că deși reclamantul a fost somat să prezinte certificatele de urbanism și avizele necesare, acesta nu a remediat neajunsurile la etapa procedurii administrative.

În aceste condiții, instanța de apel constată că răspunsul Primăriei municipiului Chișinău nr. 5996/22 din 26 iulie 2022 a fost emis legal și temeinic, iar motive pentru anularea acestuia nu se rețin, or, nici în prima instanță și nici la examinarea cauzei în ordine de apel, nu s-a constatat admiterea încălcărilor la emiterea actului administrativ contestat, legalitatea acestora nefiind pusă la îndoială și nefiind combătută prin probe pertinente și concludente.

Suplimentar, contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, apelantul nu a adus probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, iar instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor.

De asemenea, Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că utilizând calea de atac - apelul, ÎCS ”Epamedia” SRL nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Finalmente, având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de ÎCS ”Epamedia” SRL și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de ÎCS ”Epamedia” SRL.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din 28 iunie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei